

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117212311
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3117212311.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobkyne: R. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, A., právne zastúpenej JUDr. Šimonom Cibulkom, advokátom, so sídlom Hodžova 53, Trenčín, IČO: 42 373 646 proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, M. R., právne zastúpenej JUDr. Jánom Súkeníkom, advokátom, so sídlom Stred 60/55, Považská Bystrica, IČO: 34 056 777 a 2/ L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X/X, M. R., právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 4836/51, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 08, IČO: 47 234 318, o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 24C/41/2017-136 zo dňa 4. decembra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov III., IV. a V. **z r u š u j e** a vec v r a c i a tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom výrokom I. konanie v časti o zaplatenie bolestného 30 bodov v sume 529,80 Eur zastavil, výrokom II. uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňu náhradu trov konania v zastavenej časti o bolestné v rozsahu 100 % k rukám jej právneho zástupcu JUDr. Šimona Cibulku, advokáta, v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tamojšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania, výrokom III. žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia (SSU) zamietol, výrokom IV. žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania v časti o sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 100 % k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Súkeníka, advokáta, v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tamojšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania a výrokom V. uložil žalobkyňu povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov konania v časti o sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 100 % k rukám jeho právneho zástupcu Advokátka kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tamojšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 22.06.2017, domáhala od žalovaných 1/, 2/ zaplatenia spoločne a nerozdielne bolestného 30 bodov v sume 529,80 Eur a náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej aj SSU) 800 bodov v sume 14.128 Eur s náhradou trov konania. V priebehu konania žalobkyňa zobrala žalobu v časti o zaplatenie bolestného 30 bodov v sume 529,80 Eur späť z dôvodu, že žalovaní 1/, 2/ jej túto náhradu dobrovoľne zaplatili. K náhrade trov konania v tejto časti sa nevyjadrili. Súd prvej inštancie v tejto časti konanie zastavil a trovy konania priznal žalobkyňu v zmysle § 256 CSP. Žalobu v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia podala žalobkyňa s odvolaním sa na udalosť, ktorá sa stala dňa 01.05.2016, keď ju o 00:30 hod. ako ešte maloletú -

17-ročnú, po predchádzajúcej verbálnej potýčke napadli a zranili žalovaná 1/ A. B., v tom čase 17-ročná a žalovaný 2/ L. D., 21-ročný, za čo boli právoplatne odsúdení v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 2T/18/2017. Poškodená žalobkyňa bola trestným rozsudkom odkázaná so svojim nárokom na náhradu škody na civilný proces. Žalobkyňa v žalobe zo dňa 22.06.2017 uviedla, že po útoku žalovaných 1/, 2/ má následky, pravidelne navštevuje ambulanciu L.. C. B., nakoľko trpí posttraumatickou stresovou poruchou. Táto porucha ju výrazným spôsobom obmedzuje v jej bežnom živote. Má problémy so spánkom a inými bežnými činnosťami. Svoj pôvodný nárok na bolestné preukazovala znaleckým posudkom L.. T. D. z predmetného trestného konania vo výške 30 bodov. Náhradu SSU žiadala vo výške 800 bodov podľa lekárskeho posudku L.. B.. V čase podania žaloby vo svojich 18 rokoch, v čase prípravy na povolanie mala starosti s liečbou psychickej poruchy po útoku žalovaných 1/, 2/, ktorí sa jej ani počas celého trestného konania neospravedlnili za svoje konania, svoju zodpovednosť bagatelizovali a na verejnosti sa jej dokonca posmievali. Žalovaní 1/ a 2/ nárok žalobkyne neuznali. Žiadali žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Pokiaľ žalovaná 1/ tvrdila, že v čase skutku bola žalobkyňa pod vplyvom alkoholu, žalobkyňa uviedla, že obaja žalovaní boli právoplatne odsúdení a nemá význam skúmať, či a kto bol vrátane nej pod vplyvom alkoholu. V čase incidentu bola študentkou 2. ročníka Strednej odbornej školy v A., v roku 2018 zmaturovala, po škole sa nezamestnala, t.č. je slobodná a na materskej dovolenke s maloletým synom, ktorý sa narodil 14.05.2019. V súčasnosti sa už u L.. B. nelieči. Pôvodne sa u tohto lekára liečila od r. 2014. Chodila na kontroly, nemala problémy ani v škole ani s rodičmi. Keď v roku 2018 zistila, že je tehotná, lieky od psychiatra prestala užívať. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedka, oboznámením žaloby, písomnými vyjadreniami strán sporu, lekárskeho posudkom, znaleckým posudkom, spisom tamojšieho súdu sp. zn. 2T/18/2017, súdneho rozhodnutia, správou mestskej polície, zdravotnou dokumentáciou, správou VZP a zistil nasledovný skutkový stav veci. Podľa trestného rozkazu zo dňa 27.03.2017 a rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 25.05.2017 sp. zn. 2T/18/2017, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 20.04.2017 a dňa 25.05.2017, boli žalovaní 1/, 2/ uznaní vinnými za to, že dňa 01.05.2016 o 00:30 hod., napadli žalobkyňu a spôsobili jej viaceré zranenia s dobou liečenia najmenej 5 dní (skutok bližšie popísaný v bode 12. odôvodnenia rozsudku). Žalobkyňa (poškodená) bola odkázaná so svojim nárokom na náhradu škody na civilný proces. Ďalej bolo zistené, že podľa správy Mestskej polície A. táto listom zo dňa 05.02.2016 oznámila MsÚ A., útvaru sociálnych vecí požitie alkoholických nápojov (zistená v dychu 0,63mg/l) mladistvou osobou, žalobkyňou dňa 05.02.2016 na Q. v A. v čase o 21,18 hod. Ďalej žalobkyňa predložila svoju zdravotnú dokumentáciu v časti o vyšetreniach v psychiatrickej ambulancii L.. C. B. za obdobie od 11.12.2014, ktorej sú uvedené a popísané chronologicky skutočnosti o jej hospitalizácii z minulosti pred incidentom, jej návštevy a liečba v psychiatrickej ambulancii L.. B., jej spôsob života v rodinnom prostredí a v spoločnosti, diagnózy a jej duševné stavy (podrobne zachytené v bode 16. odôvodnenia rozhodnutia) až do 18.07.2018. Na výzvu súdu prvej inštancie žalobkyňa dňa 11.05.2018 predložila kompletne vyplnené tlačivo lekárskeho posudku zo dňa 25.05.2017 L.. C. B., ošetrojúceho psychiatra žalobkyne, ktorý ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne podľa pol. 255 - posttraumatická stresová porucha v kontexte s prepadnutím 01.05.2016 vo výške 800 bodov, z dôvodu pretrvávania príznakov poruchy napriek doterajšej liečbe s dátumom ukončenia liečenia dňa 13.09.2017. Svedok L.. C. B. v konaní uviedol, že žalobkyňa je jeho pacientka od r. 2008 z dôvodov, ktoré nesúviseli s týmto prípadom, ale súviseli so stresovými udalosťami v rodine a jej adaptovaním sa v čase dospievania. Išlo o prechodné neurotické a reaktívne ťažkosti. V tom čase žiadnu medikamentóznú liečbu žalobkyňa neabsolvovala, išlo o slovné riešenia. Podľa zdravotnej dokumentácie žalobkyne v zápise zo dňa 04.05.2016 je uvedené, že prišla na vyšetrenie s tým, že bola prepadnutá jedným párom o pol noci v bare, kde sa zdá, že šlo primárne o žiarlivostný útok dievčaťa voči nej. U žalobkyne po tejto nočnej traume boli prítomné poruchy spánku, strach ísť von, pred očami sa jej premietali detaily bitky, snívalo sa jej o nich. Vtedy jej dal lekár odporúčenie nechodiť do školy, naordinoval jej protiúzkostný liek jednu tabletku na noc. Odo dňa 04.05.2016 išlo o frekventovanejšie kontroly pre pretrvávajúce poruchy spánku, úzkostné prejavy, fleshbacky - premietali sa jej to pred očami prežité udalosti z napadnutia, čo ju trápi. Boli to typické poruchy posttraumatickej stresovej poruchy, ktoré pretrvávali. Preto bola liečená antidepresívnym liekom U.. Vo februári 2017 prebiehal stav ako kolísavý. V škole aj v súkromí fungovala dobre, niekedy sa jej vracali negatívne zážitky agresívneho charakteru, ktorý sa jej udial v máji 2016. V máji 2017 došlo k zhoršeniu stavu v dôsledku zúčastnenia sa súdneho konania, ktorého sa mala zúčastniť, kde vystupovala ako poškodená. Z dôvodu pretrvávania príznakov poruchy, napriek liečbe, pričom bola žalobkyňa spolupracujúca, chodila riadne na kontroly, lekár nemal dôvod spochybňovať jej ťažkosti. Posudok vypracoval dňa 25.05.2017, pričom vychádzal z ročného pretrvávania príznakov

posttraumatickej stresovej poruchy, ktoré predstavujú poruchy spánku, depresívne prejavy, desivé sny, pričom horné bodové hodnotenie je asi 1300 bodov. Počet bodov určil podľa toho, že nedošlo k znefunkčneniu, že by žalobkyňa nemohla chodiť do školy a nefungovala by doma. Subjektívna kvalita života však tým doma trpela. Predchádzajúci zdravotný stav žalobkyne nemal vplyv na výšku ohodnotenia SSÚ

v lekárskom posudku ošetrojúceho lekára, lebo v minulosti išlo o krátkodobé reaktívne záležitosti. U. predpisoval žalobkyni lekár hlavne na pretrvávajúce poruchy spánku, depresívne rozlady a úzkostné prejavy, ako antidepresívum, ktorý má skľudňujúci účinok.

V porovnaní liečby pred incidentom a po incidente uviedol svedok, že pred incidentom išlo o epizodické návštevy bez medikamentózne liečby, až po incidente začal žalobkyni podávať lieky, na základe príznakov, ktoré ona uvádzala. Bol to intenzívnejší spôsob liečenia. Pred incidentom to boli skôr konfliktné situácie, ktoré sa dali riešiť pohovorom. Žalobkyňa pred incidentom mala reaktívny depresívny syndróm, čo je reakcia na to, čo je pre ňu stresujúce. Na rozdiel od posttraumatickej poruchy, táto je špecifická, pretože pri normálnej reaktívnej depresii nie sú žiadne fleshbacky, t. j. že sa jej pripomína, čo sa stalo, sú to živé obrazy, desivé sny s agresívnou konkrétnou témou. Po incidente sa objavili príznaky posttraumatickej stresovej poruchy. Ustáliť sťaženie spoločenského uplatnenia podľa subjektívneho hľadiska je možné asi po roku vzhľadom na bežnú prax. Výšku bodov 800 lekár znalec určil na základe toho, že poruchy pretrvávali viac ako rok a ešte aj potom pri podobných situáciách sa mohli obnovovať. Vychádzal z toho, že prejavy trvali viac ako rok. Svedok lekár k vážnosti výkyvov žalobkyne uviedol, že nešlo o vážne výkyvy do incidentu, išlo o výkyvy bežné. Žalobkyňa bola u neho naposledy na vyšetrení v júli 2018. Je normálne, že pacient

s posttraumatickou stresovou poruchou nepríde na kontrolu aj rok a pol. Z toho, čo je uvedené v zdravotnej dokumentácii sa nedá určiť výška zavinenia konkrétne u každého zo žalovaných, teda útočníkov. Mohlo sa stať, že pri niektorých kontrolách bol stav zlepšený tak, ako sa to uvádza v lekárskej dokumentácii. Pri posttraumatickej poruche sú stavy zlepšené, zhoršené, kolísavé, pričom stavy sa zhoršujú, keď sa prípad vyšetruje. Svedok nevedel, či žalobkyňa od neho odišla k inému psychiatrovi, napr. pre dospelých, v poslednom zázname v júli 2018 je uvedené, že kontrola podľa potreby. Keby ho požiadala o vyšetrenie, že sa necíti dobre, tak by ju neodmietol. Súd procesný návrh strán sporu na výsluch svedkov - Q. B., M. U., V. P., matky žalobkyne ako aj návrh na kontrolné znalecké dokazovanie na zistenie sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol vzhľadom na predbežný právny názor súdu prvej inštancie, že nebolo zistené u žalobkyne žiadne sťaženie spoločenského uplatnenia a žaloba bola na zamietnutie. Právne poukázal súd prvej inštancie na ustanovenia § 420 ods. 1, § 438 ods. 1, 2, § 442 ods. 1, § 444 Obč. zák. ako aj ustanovenia z.č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia

(§ 4 ods. 1 - 3, § 10 ods. 1-8, § 9 ods. 7, 8 a pol. č. 255 sadzby bodového hodnotenia. Zhrnul, že z vykonaného dokazovania bolo zistené, že do incidentu zo dňa 01.05.2016, sa žalobkyňa liečila u detského psychiatra L.. C. B. od r. 2014 pre DIAG: F43.0 t.j. na akútnu stresovú reakciu vzhľadom na jej problémy v rodine bez dosahu na školu. Po incidente zo dňa 01.05.2016 bola na 1. vyšetrení u psychiatra dňa 04.05.2016, ďalej pravidelne v 1-2 mesačných intervaloch, pričom pri kontrole dňa 22.06.2016 bolo uvedené, že v škole má dvojky a trojky. V apríli 2017 bolo uvedené, že t.č. žije s chlapcom, s ktorým si rozumie. Vo februári 2018, došlo vo vzťahu s chlapcom k nepohode a sklamaniu, ale v škole fungovala dobre. Podľa záznamu zo dňa 10.10.2017 L.. L. B. považoval stav žalobkyne za ustálený dňom 13.09.2017, kedy sa aj podľa lekárskeho posudku skončila jej liečba u neho. Podľa ďalších záznamov odo dňa 10.11.2017 až do 18.07.2017 bol stav žalobkyne uspokojivý, spánok dobrý, bez prejavov úzkosti, v škole fungovala dobre, lieky boli nakoniec celkom vysadené. Žalobkyňa potvrdila, že k incidentu došlo, keď bola študentkou 2. ročníka strednej odbornej školy. Je slobodná matka na materskej dovolenke so svojim synom mal. L. W., nar. dňa XX.XX.XXXX, ktorého otcom je U. J., s ktorým nežije

a tento výživný na dieťa neplatí. Býva u svojich rodičov, poberá iba rodičovský príspevok, je doma a stará sa o mal. syna, nikam na akcie nechodí. Od narodenia maloletého syna nebola na žiadnej kontrole u žiadneho psychiatra, neužíva a ani počas tehotenstva neužívala žiadne lieky od psychiatra. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti o zaplatenie náhrady škody za SSU - sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože v konaní nebolo zistené, že by v čase od incidentu zo dňa 01.05.2016 až doteraz došlo na jej strane k sťaženiu spoločenského uplatnenia v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a súdnej praxe, podľa ktorej SSU je stav

v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o

náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení noviel nemožno vyvodit', že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného. Vid' rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. mája 2014, sp. zn. 7Cdo 65/2013 (R 1/2015). Bolo nepochybne zistené, že žalobkyňa od incidentu okrem pár dní práceneschopnosti riadne fungovala v škole až do skončenia školy maturitou v r. 2018, už v apríli 2017 t.j. necelý rok po incidente žila

s chlapcom, bola spokojná so vzťahom, boli spolu na dovolenke, neskôr sa rozišli, žalobkyni sa dňa 14.05.2019 narodil syn L. W., o ktorého sa stará a je na materskej dovolenke. Teda nebolo zistené, že by v dôsledku incidentu neukončila strednú školu maturitou, aj keď na jeseň, v neskoršom termíne. Ďalej bolo zistené, že nemala problém si nájsť chlapca, žiť

s ním, ísť na dovolenku, mať dieťa a starať sa oň. Súd prvej inštancie bol názoru, vzhľadom na obsah lekárskeho záznamu o problémoch žalobkyne s rodičmi už od minimálne r. 2014, že ak nespravila maturitu v riadnom termíne na jar r. 2018, nemožno to bez pochybností pripísať ako následok incidentu. Skutočnosť, že žalobkyňa spravila maturitu v jesennom, neskoršom termíne r. 2018, nemá žiadny vplyv na jej spoločenské uplatnenie, pretože pri hľadaní si zamestnania sa nesúhlasí dátum vykonania maturitnej skúšky. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu v časti sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol aj napriek tomu, že v lekárskom posudku L.. L. B. bolo ohodnotené 800 bodmi, z dôvodu u žalobkyni existencie flashbackov, desivých snov, úzkostných prejavov pri spomienke na súdne spory, strach ísť von sama, čo sú okolnosti týkajúce sa súkromia alebo rodinného života poškodenej žalobkyne a nie jej spoločenského uplatnenia, ktoré sa podľa vyššie uvedenej súdnej praxe neodškodňujú. Nič nebránilo žalobkyni, aby ukončila strednú školu maturitou, žila s chlapcom, stala sa matkou, o ktorého sa stará doposiaľ. V závere rozhodnutia súd prvej inštancie zdôraznil, že tieto stavy podľa zdravotnej dokumentácie trvali iba do 13.09.2017 a od 18.07.2018 už neboli prítomné u žalobkyni. Žalobkyňa už nenavštívila žiadneho psychiatra a ani psychológa. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP. Úspešným žalovaným 1/, 2/ priznal náhradu trov konania v celom rozsahu proti neúspešnej žalobkyni. Vzhľadom na výšku trov konania súd prvej inštancie podľa § 232 ods. 3 CSP určil dlhšiu lehotu na plnenie vzhľadom na predpokladanú vyššiu výšku náhrady trov konania.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, v ktorom uviedla, že s výrokmi I. a II. napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje. Avšak nesúhlasí s výrokmi III. až V., pretože súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že v konaní je treba rozlišovať medzi právom na nemajetkovú ujmu a právom na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, pri ktorých je predmet dokazovania odlišný. Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie viedol dokazovanie nesprávne, pretože sa zameriaval na preukázanie takých skutočností, akoby sa jednalo o konanie o priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč. zák., ktoré žalobkyňa nežiadala (čo je preukázané postupom súdu prvej inštancie kladením otázok typu: či mala vypité, kde sa zoznámila s priateľom, prečo s ním nežije, aké dosahovala výsledky v škole, či bola na dovolenke a pod.). Tiež namietala aplikáciu judikátu, ktorý bol nesprávne použitý pre daný prípad

(R 1/2015 Najvyššieho súdu SR z 28.05.2014, sp.zn. 7Cdo 665/2013), ktorý nič neprejudikoval s lekárskeho posudkom a odklonom súdu od záveru lekárskeho posudku v konaní o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí nevyslovil právny názor, že sa súd rozhodujúci o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia nemusí riadiť lekárskeho posudkom vypracovaným podľa

z.č. 437P/2004 Z.z. Žalobkyňa sa nestotožnila s dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie, že v konaní nebolo zistené, že by v čase incidentu dňa 01.05.2016 až doteraz došlo na jej strane k sťaženiu spoločenského uplatnenia, čím súd prvej inštancie postupoval v rozpore s § 444 Obč. zák. v spojení so z.č. 437/2004 Z.z.. V predmetnom konaní je relevantný výlučne lekárskeho posudok L.. C. B. a stanovenie počtu bodov patrí výlučne do kompetencie posudzujúceho lekára. Aj keď žalovaní 1/, 2/ spochybnili lekárskeho posudok, avšak nespochybnili samotnú výpoveď svedka L.. B., ktorý počet bodov stanovil vo výške 800. Tento svedok svedomito vysvetlil bodovú hodnotu, pričom ju nestanovil na vrchnej hranici, ale v strede, čo svedčí o jeho hodnovernosti, rešpektujúc zásadu primeranosti náhrady. Svedok uviedol, že nemal skúsenosť, že by žalobkyňa stav predstierala a zveličovala. Žalobkyňa zdôraznila, že súd je povinný rešpektovať znalecký posudok a jeho primárnou úlohou je určiť výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd nie je znalcom a analogicky aj pri bolestnom sa súd riadi lekárskeho posudkom lekára. Ak v konaní vzniknú pochybnosti o správnosti posudku, ako tomu bolo aj v tomto prípade, súd má možnosť postupovať podľa návrhu strán, pričom podľa novej

konceptie CSP súd zaujíma akúsi rolu rozhodcu, pričom do dokazovania nemá zasahovať. Toto je výlučne v dispozícii sporových strán. Podľa názoru žalobkyne súd prvej inštancie odignoroval dôkaz-lekársky posudok, ktorý je hlavným dôkazom. Vysporiadal sa s ním nesprávne a nezákonne. Ak mal pochybnosti o správnosti lekárskeho posudku, mal to jasne deklarovať v konaní. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nesprávnej aplikácie rozhodnutia R 1/2015, pričom už lekárskeho posudku nevenoval pozornosť. Tiež záver súdu prvej inštancie, že náhradu nemožno priznať, nakoľko žalobkyňa už je v poriadku, lekára nenavštevuje, jej stav sa ustálil v septembri 2017 a súd musí vychádzať z aktuálneho zdravotného stavu žalobcu v čase meritórneho rozhodnutia (jeseň 2019) označila žalobkyňa za neprípustný. Postoj súdu prvej inštancie nie je namieste len preto, že mu trvalo viac ako dva roky, kým vo veci rozhodol, navyše z.č. 437/2004 Z.z. obsahuje ustanovenie, ktoré predvída zmenu zdravotného stavu. Svedok L.. B. uviedol, že 800 bodov určil na základe toho, že poruchy pretrvávali viac ako rok, pričom tento ošetrojúci lekár nevylúčil, že zdravotný stav žalobkyne sa môže zmeniť. Žalobkyňa uviedla, že súhlasí, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí za poškodenie prechodného charakteru. S poukazom na § 8 ods. 4 z.č. 437/2004 Z.z. však zdôraznila, že za poškodenie, ktoré už nie je prechodného charakteru a je možné zaň priznať odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, sa považuje nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa lekárskej vedy počítať v čase dlhšom ako rok. V závere odvolania uviedla, že zákon nepredvída situáciu, že súd neprizná náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vtedy, ak poškodenie v čase rozhodovania o výške náhrady na sťaženie spoločenského uplatnenia netrvá. Názor súdu, že nemôže priznať náhradu žalobkyňi, pretože táto už je v poriadku, lekára nenavštevuje, jej stav sa ustálil v septembri 2017 a súd musí vychádzať z aktuálneho zdravotného stavu v čase meritórneho rozhodovania súdom (jeseň 2019) je nesprávny. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku III., IV. a V. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. aby rozhodnutie v tejto časti zmenil, žalobkyňi priznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a priznal jej náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania.

3. Právny zástupca žalovanej 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne. Súd v konaní vykonal všetky dôkazy, ktoré bolo potrebné vykonať pre spravodlivé rozhodnutie. Pokiaľ súd prvej inštancie žalobkyňi kládol otázky, ktoré namietala v odvolaní, tieto právny zástupca žalovanej 1/ označil za nevyhnutné pre to, aby súd prvej inštancie zistil, či preukázateľne vznikli nepriaznivé následky pre životné úkony žalobkyne ako poškodenej. Tvrdenie žalobkyne, že v konaní je relevantný výlučne lekársky posudok, a to, že lekár hodnotí výlučne sťaženie spoločenského uplatnenia, je nesprávne, pretože je to výlučne súd a nie lekár, ktorému je zverená právomoc rozhodovať o veci. Súd je ten, ktorý zhodnotí aj iné aspekty, a to príčinnú súvislosť medzi zdravotným stavom žalobkyne a nepriaznivými následkami na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb, ktoré musia vyplývať zo zdravotného stavu žalobkyne. V tejto súvislosti právny zástupca žalovanej 1/ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/49/2012 zo dňa 28.11.2013. Z hodnotenia kvality žalobkyne nebolo preukázané, že by bola vylúčená alebo obmedzená na plnom osobnom, rodinnom, spoločenskom, kultúrnom a športovom živote, že by mala sťaženy výkon povolania, voľbu životného partnera a možnosť sebaovládania. Žalobkyňa si krátko po incidente našla nového priateľa (v roku 2017), bola s ním na dovolenke, chodila s ním nakupovať, na diskotéky, kúpalisko, viedla kultúrny aj športový život, v roku 2017 bola na brigáde a v roku 2018 dokončila strednú odbornú školu s maturitou. Žalobkyňa viedla riadny a plnohodnotný život. Čo sa týka lekárskeho posudku, právny zástupca žalovanej 1/ uviedol, že lekársky posudok je pri rozhodovaní o sťažení spoločenského uplatnenia len jedným z mnohých dôkazných prostriedkov. Je na starne žalobkyne preukázať, že v dôsledku konania žalovaných bola obmedzená na osobnom, rodinnom a spoločenskom živote. Dané skutočnosti v konaní preukázané neboli. Aj keď L.. B. stanovil ohodnotenie na 800 bodov, žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno, že jej zdravotný stav by preukazoval nepriaznivé následky pre životné úkony žalobkyne, ktoré slúžia na upokojovanie jej osobných a spoločenských potrieb. Právny zástupca žalovanej 1/ navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV. a V. potvrdil a žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu právneho zástupcu žalovanej 1/ uviedla, že nesúhlasí s jeho názorom. Účelovo sa už nevyjadruje k namietanej zlej aplikácii R 1/2015, ktorá de facto znamenala nesprávne vedenie dokazovania. Ak z výpovede žalobkyne vznikli pochybnosti o správnosti lekárskeho posudku, nič nebránilo súdu prvej inštancie nariadiť nové znalecké dokazovanie, ak to navrhla jedna zo sporových strán. Toto súd nespravil, avšak rozhodnutie založil na výpovedi žalobkyne, čo vzhľadom na § 444

Obč. zák. v spojení so z.č. 437/2004 Z.z. označila za nesprávne. Záver žalovanej 1/, že tvrdenie žalobkyne o tom, že v konaní je výlučne relevantný lekársky posudok a to, že výlučne lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia a nie súd je nesprávne. Právny zástupca žalovanej 1/ si vysvetlil tvrdenia v odvolaní nesprávne. Bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia určuje lekár, avšak súd sa nemôže odchyliť od lekárskeho posudku, v ktorom sú obsiahnuté body za sťaženie spoločenského uplatnenia len na základe výpovede žalobkyne. Pokiaľ súd mal pochybnosti, mal nariadiť znalecké dokazovanie, ak to navrhla jedna zo strán. Právny zástupca žalobkyne zdôraznil, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Keďže súd prvej inštancie nenariadil nové znalecké dokazovanie, mal akceptovať bodové ohodnotenie v lekárskom posudku (súd nemôže znížiť bodové ohodnotenie v lekárskom posudku). Ak by iný lekár posudkom určil, že žalobkyňa neutrpela žiadne sťaženie spoločenského uplatnenia, šlo by o inú situáciu a rozhodnutie súdu by malo oporu v skutkovom stave. Rozhodnutie, na ktoré vo vyjadrení poukázal právny zástupca žalovanej 1/ v danej veci nemožno aplikovať. Právny názor Najvyššieho súdu SR bol vyslovený v konaní, kedy súd navyšoval sťaženie spoločenského uplatnenia oproti lekárskeho posudku, čo je zákonom prípustné. Toto je jediný dôvod, kedy sa od bodov v lekárskom posudku môže súd odchyliť. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zmení výrok III. rozhodnutia a žalobe v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vyhovie a zároveň zmení výroky IV. a V. tak, že žalovaným uloží povinnosť nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného konania. Žalobkyňa zároveň navrhla priznať aj trovy odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania v napadnutej časti.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti vo výroku III., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, a výrokoch IV. a V. o náhrade trov konania, je potrebné zrušiť z dôvodov podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

7. Proti výrokom I. a II. odvolanie podané nebolo, v tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť uplynutím odvolacej lehoty a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

8. Odvolací súd skúmal splnenie procesných podmienok a postup súdu prvej inštancie v tom smere, či jeho postupom nebolo znemožnené strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prípadná existencia nesprávneho procesného postupu ako nedostatku súdu prvej inštancie nemohla byť napravená v konaní pred odvolacím súdom. Vada konania vymedzená v § 389 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. Za v tomto štádiu konania podstatné odvolacie námietky považuje odvolací súd tvrdenia žalobkyne, že súd prvej inštancie, pokiaľ mal súd prvej inštancie pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku ako aj výpovede znalca, bol povinný vykonať navrhované ďalšie znalecké dokazovanie, a že napriek tomu, že nevyslovil v priebehu prvoinštančného konania pochybnosti o správnosti jeho záverov, zdravotný stav žalobkyne posúdil subjektívne v rozpore so závermi znaleckého posudku a výpovede znalca. Uvedenú odvolaciu námietku považoval odvolací súd za dôvodnú.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie v konaní nepostupoval podľa ust. § 118 ods. 2 CSP a na začiatku pojednávania neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Tiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Urobil tak až na záver pojednávania, pred vyhlásením dokazovania za skončené, kde prezentoval svoj subjektívny názor, že sťaženie

spoločenského uplatnenia žalobkyne je bez obmedzenia spoločenského uplatnenia (čl. 132). Hoci zistil rozpory v lekárskej dokumentácii, prvoinštančný súd zároveň uzavrel, že od 18.07.2018 je stav žalovanej uspokojivý, bez príznakov postraumatickej stresovej poruchy. Následne uznesením zamietol okrem iného aj návrh na vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania na zistenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Odvolací súd v tejto časti preto musel konštatovať porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces, nakoľko záver súdu prvej inštancie bol subjektívny a v priamom rozpore so záverom uvedeným v znaleckom posudku predloženom v konaní, a v rozpore s výpoveďou znalca. Pri hodnotení dôkazu znaleckým posudkom nemôžu súdy totiž hodnotiť odborné závery, ku ktorým znalec dospel z hľadiska ich správnosti.

11. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Odvolací súd zrušil výroky súdu prvej inštancie IV. a V. o nároku na náhradu trov ako výrok viazané k meritórnemu rozhodnutiu. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

13. Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP, vo veci opätovne rozhodne. Nedostatky súdneho konania ako vyššie uvedené vady konania spočívajúce v postupe súdu prvej inštancie, tak ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení odstráni súd prvej inštancie v konaní o novom rozhodnutí vo veci. Po vykonanom znaleckom dokazovaní a ďalších navrhnutých dôkazov opätovne právne posúdi vec, vo veci rozhodne, svoje rozhodnutie jasne, stručne a najmä presvedčivo odôvodní v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom v novom rozhodnutí bude dôsledne vychádzať zo skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, z úradnej povinnosti vykonaných ako aj predložených dôkazov a tvrdení strán sporu, s ktorými sa dôsledne vysporiada.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).